

בְּהַאי יוֹמָא. בִּיּוֹן דְּאַלִּין שְׁלֵטִי, נִפְקַח הַחַוּא מְרַגְלָא עֲלָאָה, בְּלֻטָא
מְנַעֲצָא. וּמְנֹנֵנֵי נַעֲיָעוּ דִּילָהּ, לָא אֶתְחַזִּי בַּהּ גְּזוּן.

כִּד נִפְקָא, בְּטַשׁ בְּאַלִּין שְׁמַהּ, חַד שְׁמָא מְנַיְהוּ אֲדָנִי, דְּאַיְהוּ
שְׁבִיעָאָה, מִתְעַפְרָא וְעָאֵל בְּמְרַגְלָא תַתְּאָה, וְאַתֵּי־יֻשָּׁב שְׁמָא
אַחְרָא תַחֲתִיָּה, וְאַיְהוּ י"ה. וְאַסְתַּחֲרַח הַחַוּא מְרַגְלָא עֲלָאָה בֵּיהּ,
וּמִתְעַפְרָא הַחַוּא נַעֲיָעוּ דְנַעֲיָין, בְּהַאי שְׁמָא.

לְבַתָּר דְּכְנִישׁ (נ"א דְבַטְשׁ) בְּהַנִּי שְׁמַהּ, נִפְקִין מִיְנַיְהוּ שְׁבַעִים
עֲנַפִּין לְכָל סֵטֶר, וּמִתְחַבְּרִין פְּלָהוּ כַחֲדָא, וְאַתְעַבִּיד
רְתִיבָא וּכְרֻסִיָּא חֲדָא, לְהַחַוּא מְרַגְלָא עֲלָאָה, וְשְׁלֻטָא בְּעַפְרוּי,
מְלַפָּא בְּכְרֻסִיָּא, בִּיּוֹמָא דָּא, וְחַדִּי כְלָא. בִּיּוֹן דְּחַדִּי כְלָא, יְתִיב
מְלַפָּא עַל כְּרֻסִיָּא, וְסַלְיָק בְּשַׁבְעִין עֲנַפִּין כְּרֻסִיָּא, כִּדְקָא־מְרֹן.

וְאַיְנֹן תִּרִין אֲתוּוֹן, סְלָקִין וְנַחֲתִין, וְנַחֲרִין וּמִתְעַפְרִין אֲתוּוֹן
כ"ב, (ס"א ב"ב אֲתוּוֹן) פְּלָלָא דְאַוּרִיָּתָא. בְּטַשִּׁי בְּתַרִי
אַתוּוֹן קְדָמָי, וְסַלְקִי לְחַד, בְּשִׁית שְׁבַטִין, וְלַחַד בְּשִׁית שְׁבַטִין
אַחֲרֵינִי. וְאַלִּין אִינֹן י"ב שְׁבַטִין דִּישְׂרָאֵל עֲלָאָה.

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

וּכְפֹא אַחַד לְאוּתָהּ הַמְרַגְלִית הָעֲלִיוֹנָה,
וְשׁוֹלְטַת בְּעַפְרוּתֶיהָ, מְלַךְ בְּכַפֵּא בִּיּוֹם
הַזֶּה, וְהַכֵּל שְׁמַחִים. בִּיּוֹן שְׁכַלְמֵ שְׁמַחִים,
יּוֹשֵׁב הַמְלָךְ עַל הַכַּפֵּא, וְעוֹלָה בְּשַׁבְעִים
עֲנַפִּים הַכַּפֵּא, כְּמוֹ שְׁאַמְרֵנּוּ.

וְאוּתָן שְׁתֵּי הָאוּתִיּוֹת עוֹלוֹת וְיוֹרְדוֹת,
וּמְאִירוֹת וּמִתְעַפְרוֹת כ"ב אוּתִיּוֹת (כ"ב
אוּתִיּוֹת), כָּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה, מִכּוֹת בְּשִׁתֵּי
הָאוּתִיּוֹת הָרְאשׁוֹנוֹת וְעוֹלוֹת לְאַחַד
בְּשִׁשָּׁה שְׁבַטִים, וְלְאַחַד בְּשִׁשָּׁה שְׁבַטִים
אַחֲרֵיכֶם, וְאַלָּה הֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבַטֵי
יִשְׂרָאֵל הָעֲלִיּוֹן.

בִּיּוֹם הַזֶּה. בִּיּוֹן שְׁאַלָּה שׁוֹלְטִים, יּוֹצֵאת
אוּתָהּ הַמְרַגְלִית הָעֲלִיוֹנָה בּוֹלְטַת
נוֹצְצַת, וּמִתּוֹךְ הַהִתְנוּצְצוֹת שְׁלָהּ לֹא
נִרְאָה בַּהּ גְּזוּן.

כְּשִׁינֻצְצַת, מִכָּהּ בְּשִׁמּוֹת הַקְּלוּן. שֵׁם
אַחַד מֵהֶם אֲדָנִי, שֶׁהוּא שְׁבִיעִי, מִתְעַפֵּר
וְנִכְנָס לְמְרַגְלִית הַתַּחֲתוֹנָה, וּמִתְיָשֵׁב שֵׁם
אַחַר תַּחֲתִיּוֹ, וְהוּא י"ה. וּמִקְפַּת בּוֹ אוּתָהּ
הַמְרַגְלִית הָעֲלִיוֹנָה, וּמִתְעַפְרַת אוּתָהּ
הַהִתְנוּצְצוֹת שְׁנוּצְצַת בְּשֵׁם הַזֶּה.

אַחַר שֶׁהִתְכַּנְּסָה בְּשִׁמּוֹת הַקְּלוּן, יּוֹצֵאִים
מֵהֶם שְׁבַעִים עֲנַפִּים לְכָל צֶדֶד,
וּמִתְחַבְּרִים בָּלָם כְּאַחַד, וְנַעֲשִׂית מְרַכְבָּה

תו, אֵלֶּיךָ תִּרְיֶנָּה אֶתְוֹן, (נ"א קדמאי פלקין) סִלְקִין וְנִתְתִּין, וּבְטָשִׁי
 בְּתִרְיֶנָּה אֶתְוֹן, דְּסוּפָא דכ"ב אֶתְוֹן. וְסִלְקִי, חַד בְּחַמְשָׁא
 דְּרִגְיִן, וְחַד בְּחַמְשָׁא דְּרִגְיִן. וְאֵלֶּיךָ עֶשֶׂר אֲמִירָן (ס"א לְשִׁבְלָא)
 לְאִכְלָלָא לְכ"ב אֶתְוֹן, י"ב שְׁבָטִין בְּתִרְיֶנָּה אֶתְוֹן, (ס"א קדמאי)
 כְּלָלָא דְּאוּרִייתָא וְעֶשֶׂר אֲמִירָן דְּתִרְיֶנָּה אֶתְוֹן דְּסוּפָא, הָא כ"ב
 אֶתְוֹן, דְּסוּפָא דְּאוּרִייתָא. וְרָזָא דָא, יָרִית מְרַגְלָא עֲלָאָה,
 בְּהֵוָה כְּרֻסְיָא דְּע"ב, וְנִהְרִין כ"ב אֶתְוֹן.

מְרַגְלָא תִּתְתָּא, בְּשַׁעְתָּא דִּיתִיב מְרַגְלָא עֲלָאָה בְּהֵוָה
 כְּרֻסְיָא דְּע"ב, וְנִהְרִין כ"ב אֶתְוֹן. כְּדִין הֵוָה
 מְרַגְלָא תִּתְתָּא דִּהוּא בְּחַשׁוּכָא, מִסְתַּפֵּל בְּהֵוָה נִהִירוֹ, בְּחִילָא
 דְּתוּקְפָא דְּאִינוּן אֶתְוֹן, דְּאֶתְרָשִׁים בְּהוּן, דְּאֶקְרוּן אֲדָנִי, וּכְדִין
 אֶתְנַהִיר וְסִלְקִי הֵוָה נְהוּרָא, וְנָטִיל כָּל אִינוּן כ"ב אֶתְוֹן עֲלָאִין,
 וְשָׂאִיב לֹון הֵוָה מְרַגְלָא בְּגוּיָה, וְנִהִיר נִהִירוֹ דְּנַעֲצִין לְע"ב עִיבְרָ.

כִּיּוֹן דִּהֵאִי מְרַגְלָא, נַעֲצִין וְשָׂאִיב לְאִינוּן אֶתְוֹן בְּהַדְתָּ, כְּדִין
 מְרַגְלָא עֲלָאָה אֶתְמַשְׁדָּ בְּהַדְיָהוּ, וְאֶתְדַבֵּק מְרַגְלָא

לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

הַמְרַגְלִית הָעֲלִיזָה בְּאוֹתוֹ הַכֶּסֶף שֶׁל
 ע"ב וּמְאִירוֹת כ"ב אוֹתִיּוֹת, אִזּוֹ אוֹתָהּ
 הַמְרַגְלִית הַתְּחַתּוּנָה שֶׁהִיא בְּחַשְׁבָּה
 מִסְתַּכֶּלֶת בְּאוֹתוֹ הָאוֹר, בְּכַח שֶׁל תִּקְרָא
 שֶׁל אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת שֶׁנִּרְשָׁמָה בְּהֵן,
 שֶׁנִּקְרְאוּ אֲדָנִי, וְאִזּוֹ מְאִיר וְעוֹלָה אוֹתוֹ
 הָאוֹר, וְנִטֵּל כָּל אוֹתָן כ"ב אוֹתִיּוֹת
 עֲלִיזוֹת, וְשׂוֹאֵבֵת אוֹתָן אוֹתָהּ הַמְרַגְלִית
 לְתוֹכָהּ, וּמְאִיר אוֹר שֶׁנִּצְצִין לְע"ב עִבְרִים.
 כִּיּוֹן שֶׁהַמְרַגְלִית הַזֹּאת נִצְצָת וְשׂוֹאֵבֵת
 אֶת אוֹתָן הָאוֹתִיּוֹת עִמָּה, אִזּוֹ הַמְרַגְלִית
 הָעֲלִיזָה נִמְשַׁכֶּת עִמָּם, וְנִדְבָקֶת מְרַגְלִית

עוֹד, שְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ (רֵאשׁוֹנוֹת עוֹלוֹת)
 עוֹלוֹת וְיִוְרְדוֹת וּמִכּוֹת בְּשְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת
 שֶׁל סוּף כ"ב הָאוֹתִיּוֹת. וְעוֹלוֹת אַחַת
 בְּחַמְשָׁא דְּרִגְוֹת, וְאַחַת בְּחַמְשָׁא דְּרִגְוֹת.
 וְעֶשֶׂר הָאֲמִירוֹת הִלְלוּ (לְתַקָּן) לְכָלֵל לְכ"ב
 אוֹתִיּוֹת. י"ב שְׁבָטִים בְּשְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת
 (רֵאשׁוֹנוֹת), כָּלֵל שֶׁל הַתּוֹרָה וְעֶשֶׂר אֲמִירוֹת
 שֶׁל שְׁתֵּי הָאוֹתִיּוֹת שֶׁבְּסוּף – הָרִי כ"ב
 אוֹתִיּוֹת שֶׁל סוּף הַתּוֹרָה. וְסוּד זֶה יוֹרֶשֶׁת
 הַמְרַגְלִית הָעֲלִיזָה בְּאוֹתוֹ כֶּסֶף שֶׁל
 ע"ב, וּמְאִירוֹת כ"ב אוֹתִיּוֹת.
 הַמְרַגְלִית הַתְּחַתּוּנָה, בְּשַׁעְתָּא שִׁיּוּשְׁבֶת

בְּמִרְגְּלָא, וְהוּי כְּלָא חַד. וְדָא אִיהוּ רְזָא חָדָא דְתוֹשְׁבַתְתָּא, וְהָא
אוֹקִימָנָא.

אֶתְנוּן, פִּד נַעֲצִין מֵהָא סְטְרָא, וּמֵהָא סְטְרָא, דָּא אִיהוּ
סִיכְתָּא דִּי בְּנוּוֹיָהוּ, בֵּין מִרְגְּלָא לְמִרְגְּלָא, פְּדִין
אֶתְעֵבִידוּ רְזָא דְשָׂמָא קְדִישָׁא דְמ"ב אֶתְנוּן. בְּכָלָא רְזָא דְשָׂמָא
קְדִישָׁא דְע"ב אֶתְנוּן, דְרַתִּיכָא עֲלָא, וְכָלָא, הָאִי וְהָאִי, אֶתְקַרִּי
שַׁבַּת, וְדָא אִיהוּ רְזָא דְשַׁבַּת. (ע"ב רע"א מהימנא).

זְכוּר רְזָא דְדְכוּרָא אִיהוּ, רְזָא דְדְכוּרָא דְנָקִיט פֶּל
שִׁיפִי דְעֲלָמָא עֲלָא. אֶת יוֹם הַשַּׁבַּת,
לְאֶסְנָאָה מֵעֲלֵי שַׁבַּתָּא, דְאִיהוּ לִילָה, וְדָא אִיהוּ אֶת.
לְקַדְשׁוֹ, דְאֶצְטְרִיד קְדוּשָׁה מִגּוֹ עַמָּא קְדִישָׁא,
וְלֹאֲתַעֲטְרָא בְּהוּ בְּדָקָא חֲזִי.

זְכוּר, אֶתְר דְלִית לִיה שְׂכָחָה, וְלֹא קִיַּמָּא בִּיה
שְׂכָחָה דְהָא לִית שְׂכָחָה בְּאֶתְר דְבְרִית
עֲלָא, וְכָל שְׁכֵן לְעִילָא. וְלִתְתָּא, אִית שְׂכָחָה, אֶתְר

לשון הקודש

זְכוּר - הוא סוד של זְכוּר, סוד של
הזְכוּר שְׁלוֹקָתָא אֶת כָּל אִיבְרֵי הָעוֹלָם
הַעֲלִיּוֹן. אֶת יוֹם הַשַּׁבַּת - לְרִבּוּת עֲרֵב
שַׁבַּת, שְׁהוּא לִילָה. וְהוּוּ אֶת. לְקַדְשׁוֹ -
שְׁצַרִּיד קְדוּשָׁה מִתּוֹד הָעַם הַקְּדוּשׁ,
וְלֹהֲתַעֲטְרָא בְּהֵם פְּרָאוּי.

זְכוּר - מְקוֹם שְׂאִין בּוֹ שְׂכָחָה וְלֹא
עוֹמְדָת בּוֹ שְׂכָחָה, שְׁהָרִי אִין שְׂכָחָה
בְּמְקוֹם שֶׁל הַבְּרִית הַעֲלִיּוֹן, וְכָל שְׁכֵן
לְמַעְלָה. וְלִמְטָה יֵשׁ שְׂכָחָה, מְקוֹם

בְּמִרְגְּלִית, וְנִהְיָה הַכֹּל אֶחָד. וְהוּוּ סוּד
אֶחָד שֶׁל הַתְּשַׁבְּחָת, וְהָרִי בְּאַרְנוֹ.

כְּשֶׁהֱאוֹתִיּוֹת נּוֹאֲצוֹת מֵהַצַּד הַזֶּה
וּמֵהַצַּד הַזֶּה, זְהוּ הִתְד שְׁבִינִיָּהֶם, בֵּין
מִרְגְּלִית לְמִרְגְּלִית, אִזּוּ נַעֲשׂוֹת סוּד שֶׁל
הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ שֶׁל מ"ב אוֹתִיּוֹת. וְכָכָל
הַסוּד שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ שֶׁל ע"ב אוֹתִיּוֹת
שֶׁל הַמִּרְכָּבָה הַעֲלִיּוֹנָה, וְהַכֹּל - זֶה וְזֶה
- נִקְרָאת שַׁבַּת, וְהוּוּ סוּד הַשַּׁבַּת. (ע"ב)

יִזְכֹּר יְהוָה אֲבוֹתָיו וְגו'. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים קט) יִזְכֹּר
עוֹן אֲבוֹתָיו וְגו'. וְאִתּוּ תַּמָּן מְמַנּוּ, יִזְכֹּר יְהוָה וְכִי
דְּבַר נֶשׁ, וְחֻבוֹי.

וְלִית שְׂכָחָה קָמִי כְּרִסְיָא קְדִישָׁא, מַה דְּאִיהוּ
קָמִיה. וּמֵאֵן אִיהוּ קָמִיה. זְכוּר. וְכָל שְׁפָן
לְעִילָא. בְּגִין דְּכֻלָּא רָזָא דְּדְכוּרָא אִיהוּ, וְתַמָּן
אֲתַגְלִיף רָזָא דְּשִׁמְעָא קְדִישָׁא יְהוָה. וְלִתְתָא, אֲצַטְרִיךְ
לְאַתְקַדְשָׁא, וּבְמַה אֲתַקְדֵּשׁ. בְּזְכוּר, דְּהָא מְנִיחָא
נְטִיל כָּל קְדוּשָׁן וְכָל בְּרַבָּאן. וְדָא, פִּד מְתַעֲפְרִי
מֵעֵלֵי שַׁבְתָּא, עַל עֲמָא קְדִישָׁא בְּדַקָּא יְאוּת,
בְּצִלוֹתֵין וּבְכַעֲוִיתֵין, וּבְסִדְוֵרָא דְּחֻדָּה.

וְאִי תִימָא, זְכוּר, לָא אֲצַטְרִיךְ לְאַתְקַדְשָׁא, דְּהָא
מְנִיחָא נְפִקִין כָּל קְדוּשָׁין דְּעֵלְמָא. לָא חֲבִי.
דְּהָא דָּא אֲצַטְרִיךְ לְאַתְקַדְשָׁא בִּימָמָא, וְדָא

לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

בְּזְכוּר, שְׁהָרִי מְמַנּוּ נוֹטֵל כָּל הַקְּדוּשׁוֹת
וְכָל הַבְּרָכוֹת. וְזֶה בְּשִׁמְתַעֲפָרִים עָרַב
שַׁבַּת עַל הָעַם הַקְּדוּשׁ בְּרָאוּי בְּתַפְלוֹת
וּבְכַבְּשׁוֹת וּבְסִדְוֵר שֶׁל שְׂמֻחָה.

וְאֵם תֵּאמַר, זְכוּר לֹא צָרִיךְ לְהִתְקַדֵּשׁ,
שְׁהָרִי מְמַנּוּ יוֹצְאִים שֶׁל הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל
הָעוֹלָם - לֹא כִּדְּ! שְׁהָרִי זֶה צָרִיךְ
לְהִתְקַדֵּשׁ בַּיּוֹם, וְזֶה צָרִיךְ לְהִתְקַדֵּשׁ

שְׁצָרִיךְ לְהַזְכִּיר, וְעַל זֶה כָּתוּב (תהלים טז)
יִזְכֹּר עוֹן אֲבוֹתָיו וְגו'. וְיֵשׁ שָׁם מְמַנִּים
שְׂמֻזְבִּירִים וְזִכִּיּוֹת הָאָדָם וְחֻטְאָיו.

וְאִין שְׂכָחָה לְפָנֵי הַבַּסָּא הַקְּדוּשׁ מַה
שְׁהוּא לְפָנֵיו. וּמַה הוּא לְפָנֵיו? זְכוּר. וְכָל
שְׁפָן לְמַעְלָה. מִשּׁוּם שֶׁהַכֹּל הוּא סוּד שֶׁל
זְכָר, וְשָׁם נִחְקַק סוּד הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ יְהוָה.
וּלְמַטָּה צָרִיךְ לְהִתְקַדֵּשׁ. וּבְמַה הִתְקַדֵּשׁ?

אֶצְטְרִיד לְאַתְקַדְשָׁא בְּלִילְיָא, וְכָל קְדוּשֵׁין נְטֻלִין
 לוֹן יִשְׂרָאֵל לְבַתָּר, וְאַתְקַדְשָׁן בְּקְדוּשֵׁי דְקוּדְשָׁא
 בְּרִידָא הוּא. (דף צ"ג ע"א).

כִּבְדַּךְ אֶת אַבִּיךָ וְאֶת אִמְךָ, (שמות כ) בְּכָל זֵינֵי יְקָרָה,
 לְמַחְדֵּי לוֹן בְּעוֹבְדֵי דְכִשְׂרָאן, כְּמָה דְאַתְּ
 אָמַר (משלי כג) גִּיל יְגִיל אָבִי צְדִיק, וְדָא אִיהוּ יְקָרָא
 דְאַבּוּי וְדְאִמִּיהָ.

רעיא מהימנא

כִּבְדַּךְ אֶת אַבִּיךָ וְאֶת אִמְךָ. כְּפִדְהוּ בְּכִסּוֹת נְקִיָּה, דְהֵינּוּ כְּנִפֵי
 מְצוּהָ, (משלי ג) כִּבְדַּךְ אֶת ה' מְהוֹנֵךְ, דָּא תוֹרָה וּמְצוּוֹת. הָדָא
 הוּא דְכְּתִיב, (משלי ג) אַרְךָ יָמִים בִּימִינָהּ בְּשִׂמְאַלְהָ וְגו'. דְעֵנִי לָאוּ
 אִיהוּ בַר נֶשֶׁךְ, אֶלְא מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַמְצוּוֹת, אֲשֶׁתְּמוּדְעָ, דְבַתָּר
 דְאוּקְמוּהָ מְאִרֵי מַתְנִיתִין אִין עֵנִי אֶלְא מִן הַתּוֹרָה וּמִן הַמְצוּוֹת,
 דְעֵתְרָא דְבַר נֶשֶׁךְ אוֹרִייתָא וּמְצוּוֹת.

וּבְגִין דָּא, כִּבְדַּךְ אֶת י"י מְהוֹנֵךְ, וְלָא תִשְׁתַּדַּל בְּאוֹרֵייתָא, כְּרִידֵי
 לְהַתְנַדַּל בָּהּ. כְּמָה דְאוּקְמוּהָ חֲבֵרֵי יָא, וְאֵל תַּעֲשֵׂם עֲטָרָה

לשון הקודש

בְּכִסּוֹת נְקִיָּה, דְהֵינּוּ כְּנִפֵי מְצוּהָ, כִּבְדַּךְ
 אֶת ה' מְהוֹנֵךְ, זֶה תוֹרָה וּמְצוּוֹת. זְהוּ
 שְׁכַתּוֹב אַרְךָ יָמִים בִּימִינָהּ בְּשִׂמְאַלְהָ
 וְגו'. שְׂאִין אָדָם עֵנִי אֶלְא מִן הַתּוֹרָה וּמִן
 הַמְצוּוֹת. נוֹדְעָ, אַחַר שְׂבִיבְרוּהָ בְּעֵלֵי
 הַמְשֻׁנָּה, אִין עֵנִי אֶלְא מִן הַתּוֹרָה וּמִן
 הַמְצוּוֹת, שְׁעֲשֵׂרוּ שְׁל אָדָם תּוֹרָה
 וּמְצוּוֹת.

וּמַשּׁוּם כִּךְ כִּבְדַּךְ אֶת אַבִּיךָ מְהוֹנֵךְ, וְאֵל

בְּלִילְיָהּ, וְכָל הַקְדוּשִׁים נוֹטְלִים אוֹתָם
 יִשְׂרָאֵל אַחַר כִּךְ, וּמַתְקַדְשִׁים בְּקְדוּשׁוֹת
 שְׁל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

כִּבְדַּךְ אֶת אַבִּיךָ וְאֶת אִמְךָ, בְּכָל מִינֵי
 כְּבוֹד, לְשִׂמְחָתָם בְּמַעֲשִׂים כְּשֵׁרִים, כְּמוֹ
 שְׁנֵאמַר (משלי כג) גִּיל יְגִיל אָבִי צְדִיק. וְזֶהוּ
 כְּבוֹד אָבִיו וְאִמּוֹ.

רְעִיָּה נְאָמֵן (רעיא מהימנא)

כִּבְדַּךְ אֶת אַבִּיךָ וְאֶת אִמְךָ. כְּפִדְהוּ

לְהַתְגַּדֵּל בָּהֶם, וְלֹא תֹאמַר אֶקְרָא בְּעִבּוֹר שִׁיקְרָאוֹנֵי רַבִּי, אֶלֶּא
(תהלים לד) גִּדְלוּ לִי אֶתִּי. כִּפְדוּ אֶת יְיָ מִהוֹנָה, כִּבְנֵי דַאִיְהוּ חֲזִיב
בִּיקְרָא דְאָבוּי וְאִמִּיהָ.

בְּגִין דַּאִיְהוּ מְשׁוּתָף מִתְרִין טַפְיָן, דְּמִנְהוֹן נוֹצֵר בַּר נֶשׁ. מְטַפָּה
דְּאָבוּהָ, חֲנוּרוֹ דְּעֵינִין, וְגִרְמִין וְאִבְרִין. וּמְטַפָּה דְּאִמִּיהָ,
שְׁחֹר דִּי בְּעֵינִין, וְשַׁעְרָא וּמְשַׁכָּא וּבְשָׂרָא. וְרַפִּיאֵי לִיה
בְּאוֹרֵייתָא, וְעוֹבְדֵי טַבִּין.

דְּבַר נֶשׁ חֲזִיב לְלַמֵּד בְּנוֹ תוֹרָה, דְּכַתִּיב, (דברים ו) וְשִׁנַּנְתֶּם
לְבַבְיָךְ. וְאִי לָא אֹלִיף לִיה אֹרֵייתָא וּפְקוּדֵינָן, כְּאִילוֹ
עֲבִיד לִיה פְּסַל, וּבְגִין דָּא לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פְּסַל. וְעַתִּיד לְהִיֹּת בֵּין
סוֹרֵר וּמוֹרָה, וּמְבֻזָּה אָבוּי וְאִמִּיהָ, וְנוֹזֵל מִנִּיחָא כְּמָה בְּרַכָּאָן.
דְּהוֹאִיל וְאִיְהוּ עִם הָאָרֶץ, חֲשִׁיד אִיְהוּ עַל כְּלָא, וְאִפִּילוֹ עַל
שְׁפִיכוֹת דְּמִים, וְגִילוֹי עֲרִיּוֹת, וְעִבּוּדָה זָרָה. דְּמֵאֵן דַּאִיְהוּ עִם
הָאָרֶץ. וְאִזִּיל לְאַתֵּר דְּלֹא אֲשַׁתְּמוּדְעוּן לִיה, וְלֹא יוֹדַע לְבְּרַכָּא,
חֲשִׁדֵינָן לִיה דַּאִיְהוּ עוֹבֵד עִבּוּדָה זָרָה. (ע"כ רעיא מִהִימְנָא).

לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

שְׂאָדָם חֲזִיב לְלַמֵּד בְּנוֹ תוֹרָה, שְׁכַתּוּב
(דברים ו) וְשִׁנַּנְתֶּם לְבַבְיָךְ. וְאִם לֹא לִמֵּד
אוֹתוֹ תוֹרָה וּמִצְוֹת, כְּאִילוֹ עָשָׂה לוֹ פְּסַל,
וּמְשׁוּם כִּךָ לֹא תַעֲשֶׂה לָךְ פְּסַל. וְעַתִּיד
לְהִיֹּת בֵּין סוֹרֵר וּמוֹרָה וּמְבֻזָּה אָבוּי וְאִמּוֹ
וְנוֹזֵל מִמֵּנּוּ כְּמָה בְּרַכּוֹת. שְׁהוֹאִיל וְהוּא
עִם הָאָרֶץ, הוּא חֲשׁוֹד עַל הַכֹּל, וְאִפִּילוֹ
עַל שְׁפִיכוֹת דְּמִים וְגִילוֹי עֲרִיּוֹת וְעִבּוּדָה
זָרָה. שְׂמִי שְׁהוּא עִם הָאָרֶץ וְהוֹלֵךְ לְמָקוֹם
שְׂאִין מְפִירִים אוֹתוֹ וְלֹא יוֹדַע לְבְּרַךְ,
חוֹשְׁדִים אוֹתוֹ שְׁהוּא עוֹבֵד עִבּוּדָה זָרָה.

תִּשְׁתַּדֵּל בַּתוֹרָה כְּדִי לְהַתְגַּדֵּל בָּהּ, כְּמוֹ
שְׂבִאֲרוּהָ הַחֲבֵרִים, וְאֵל תַּעֲשֶׂם עֲטָרָה
לְהַתְגַּדֵּל בָּהֶם, וְלֹא תֹאמַר אֶקְרָא
בְּעִבּוֹר שִׁיקְרָאוֹנֵי רַבִּי, אֶלֶּא (תהלים לד)
גִּדְלוּ לִי אֶתִּי. כִּפְדוּ אֶת ה' מִהוֹנָה, כִּבְנֵי
שְׁחִיב בְּכַבוֹד אָבוּי וְאִמּוֹ.

מְשׁוּם שְׁהוּא מְשַׁתָּף מִשְׁתֵּי טַפּוֹת
שְׂמֵהֵן נוֹצֵר הָאָדָם. מִהֲטַפָּה שֶׁל אָבוּי
לְבָן הָעֵינַיִם, וְעֲצָמוֹת וְאִבְרִים. וּמְטַפָּה
שֶׁל אִמּוֹ הַשְּׁחֵר שְׁבַעֲזֵן, וְשַׁעְרָא וְעוֹר
וּבְשָׂרָא. וּמִגְדֵּלִים אוֹתוֹ בַּתוֹרָה וּמַעֲשִׂים

טוֹבִים.

כִּבְדֵּךְ אֶת אָבִיךָ כִּמְהָ דְאַתְּ אָמַר כִּבְדֵּךְ אֶת יְיָ
 מִהוֹנֵךְ. מִהוֹנֵךְ. מִמְמוֹנֵךְ. מִהוֹנֵךְ: מִתְהַנֵּךְ.
 בַּחֲדוּהָ דְנִגְוֵנָא, לְמַחְדְּרֵי לְפָא, דְהָא דָּא חֲדוּהָ דְלְפָא,
 כְּגוֹוֵנָא דָּא נִגְוֵנָא דְכָל עֲלָמָא. עוֹבְדִין דְכִשְׂרָאן
 דְתִתְהוּא בְרָא, חֲדֵי לְפָא דְאָבוּהָ וְדְאִמִּיהָ. מִהוֹנֵךְ,
 מִמְמוֹנֵךְ לְכָל מַה דְאַצְטְרִיכוּ.

כְּגוֹוֵנָא דְבַר נֶשׁ אֹקִיר לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הָכִי
 אֲצְטְרִיךְ לְאַפָּא וְלְאַמָּא, בְּגִין דְשׁוֹתְפוּתָא
 חֲדָא אִית לֹון בְּקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא עָלֶיהָ. וְכִמְהָ
 דְאַצְטְרִיךְ לְמַדְחַל לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הָכִי
 אֲצְטְרִיךְ לְמַדְחַל לְאַבוּהָ וְלְאִמִּיהָ, וְלְאֹקִיר לֹון
 בַּחֲדָא, בְּכָל זִינֵי יְקָר.

לְמַעַן יֵאָרִיכוּן יְמֵיהֶם, בְּגִין דְאִית יוֹמִין לְעִילָא,
 דְתִלְיִין בְּחוּז חַיֵּי בַר נֶשׁ בְּתַאי עֲלָמָא.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

הוא, כִּף צְרִיךְ לְכַבֵּד אֵב וְאִם, מִשׁוּם
 שְׁנֵיש לָהֶם שְׁתַּפּוּת אַחַת עִם הַקּוּדֶשׁ
 בְּרוּךְ הוּא עָלָיו. וְכִמוֹ שֶׁצְרִיךְ לְפַחֵד
 מִהַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּף צְרִיךְ לִירָא
 מֵאָבִיו וְאִמוֹ וְלְכַבְּדֵם בְּאֶחָד בְּכָל מִינֵי
 כְבוֹד.

לְמַעַן יֵאָרִיכוּן יְמֵיהֶם, מִשׁוּם שְׁנֵיש יְמִים
 לְמַעַלָּה שְׁתַּלְוִיִּים בְּהֵם חַיֵּי הָאָדָם בְּעוֹלָם

כִּבְדֵּךְ אֶת אָבִיךָ, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כִּבְדֵּךְ אֶת
 ה' מִהוֹנֵךְ. מִהוֹנֵךְ. מִמְמוֹנֵךְ. מִהוֹנֵךְ –
 מִתְהַנֵּךְ. בְּשִׁמְחַת הַנִּגְנוֹן לְשִׁמְחַת הַלֵּב,
 שְׁתֵּרֵי זֶו שִׁמְחַת הַלֵּב, כִּמוֹ זֶה הַנִּגְנוֹן שֶׁל
 כָּל הָעוֹלָם. מַעֲשִׂים בְּשָׂרִים שֶׁל אוֹתוֹ בֵּין
 מִשְׁמַחַת לֵב אָבִיו וְאִמוֹ. מִהוֹנֵךְ – מִמְמוֹנֵךְ
 לְכָל מַה שֶׁצְרִיכִים.

כִּמוֹ שֶׁהָאָדָם מְכַבֵּד אֶת הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ

וְאוֹקִימָנָא עַל אֵינֹן יוֹמִין דְּבַר נָשׁ בְּהֵוּא עֲלֵמָא
 לְעֵילָא, וּבְלָהוּ קַיְמִין קָמִי קַדְשָׁא בְּרִידָּהּ הוּא, וּבְהוּ
 אֲשַׁתְּמוּדְעֵן חַיֵּי דְבַר נָשׁ.

עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר יִי' אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ. אֲבִטָּחֹתָא
 לְאַתְהֵנָּא בְּאַסְפֵּקְלָרְיָא דְנִתְרָא, וְרָזָא דָּא עַל
 הָאֲדָמָה, דָּא אֲסַפְקָלְרְיָא דְנִתְרָא, בְּאֵינֹן יוֹמִין
 עֲלָאִין, דְנִתְרִין מִגּוֹ מְבוּעָא דְכֻלָּא.

מָאִי שָׂנָא, בְּאֵלִין תִּרִין פְּקוּדִין דְּאוּרֵייתָא, דְכִתְיִב
 בְּהוּ לְמַעַן יֵאָרִיכוֹן יָמֶיךָ, בְּדָא, וּבְשִׁלּוּחַ הַקֶּן.
 אֵלָּא תִרִין פְּקוּדִין אֵלִין, בְּלָהוּ תְלִיין לְעֵילָא. אַבָּא
 וְאַמָּא, רָזָא דְזָכוֹר וְשָׁמוֹר בְּתָרָא. וּבְגִינֵי כֶךָ בְּתִיב
 לְמַעַן יֵאָרִיכוֹן יָמֶיךָ. וּבְשִׁלּוּחַ הַקֶּן, דְכִתְיִב, (דְּבָרִים כב)
 שִׁלַּח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ לְמַעַן
 יֵיטֵב לָךְ וְגו', רָזָא דְעֲלֵמָא עֲלָאָה, דְּלֵא אֲתִיְהִיב

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

הַזֶּה. וּבְאַרְנוֹ עַל אוֹתָם יָמִים שֶׁל אָדָם
 לְמַעַלָּה בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם, וְכֻלָּם עוֹמְדִים
 לִפְנֵי הַקּוּדֵשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּבָהֶם נוֹדְעִים
 חַיֵּי הָאָדָם.
 עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר הוּא אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ.
 הַבְּטָחָה לְהַנּוֹת בְּאַסְפֵּקְלָרְיָהּ הַמְּאִירָה,
 וְסוּד זֶה עַל הָאֲדָמָה, זֶה אֲסַפְקָלְרְיָהּ
 הַמְּאִירָה, בְּאוֹתָם הַיָּמִים הָעֲלִיוֹנִים
 שְׁמֵאִירִים מִתּוֹךְ הַמַּעֲנֵן שֶׁל הַכּוֹל.
 מִזֶּה שׁוֹנֵה בְּשְׁתֵּי הַמַּצּוּוֹת הַלְלוּ שֶׁל
 הַתּוֹרָה שְׂכָתוֹב בְּהֵן לְמַעַן יֵאָרִיכוֹן יָמֶיךָ,
 בְּזֶה וּבְשִׁלּוּחַ הַקֶּן? אֵלָּא שְׁתֵּי מַצּוּוֹת
 אֵלֶּה בְּלֵן תְּלוּיּוֹת לְמַעַלָּה. אָב וְאֵם, סוּד
 שֶׁל זָכוֹר וְשָׁמוֹר כְּאַחַד, וּמִשׁוֹם כֶּךָ
 כְּתוּב לְמַעַן יֵאָרִיכוֹן יָמֶיךָ. וּבְשִׁלּוּחַ הַקֶּן,
 שְׂכָתוֹב (שם כב) שִׁלַּח תְּשַׁלַּח אֶת הָאֵם

בִּיה רְשׁוֹ לְאַסְתַּכְּלָא, וְאַצְטְרִיךְ לְשַׁלַּח מִגּוֹ שְׂאֵלְתָא
וְאַסְתַּכְּלוּתָא בִּיה.

וְאֵת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ, דְּכְתִיב, (דברים ד) כִּי שְׂאֵל נָא
לְיָמִים רֵאשׁוֹנִים וְגו' מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד
קְצֵה הַשָּׁמַיִם. אָבֵל לְעֵילָא מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם, שַׁלַּח
תְּשַׁלַּח מִרְעִיּוֹנֶיךָ לְמִשְׁאֵל.

וּבְדָא כְּתִיב, לְמַעַן יֵיטֵב לָךְ וְהֵאֲרַכְתָּ יָמִים, לְמַעַן
אֵיטֵב לָךְ לֹא כְּתִיב, אֱלֹא לְמַעַן יֵיטֵב לָךְ.
וַיֶּאֱרִיכוֹן יָמֶיךָ לֹא כְּתִיב, אֱלֹא וְהֵאֲרַכְתָּ יָמִים.
לְמַעַן יֵיטֵב לָךְ, הֵהוּא אֶתְר דְּאוֹטִיב לְכֻלָּא, וְאִיהוּ
עֲלֵמָא דְסַתִּים וְגַנְיֹז. וְהֵאֲרַכְתָּ (דף צ"ג ע"ב) יָמִים, כְּמָה
דְּכְתִיב, תִּקַּח לָךְ, בְּרִשׁוֹתָא דְבַר נֶשׂ אִיהוּ.

לשון הקודש

וּבְזֶה כְּתוּב לְמַעַן יֵיטֵב לָךְ וְהֵאֲרַכְתָּ
יָמִים. לֹא כְּתוּב לְמַעַן אֵיטֵיב לָךְ, אֱלֹא
לְמַעַן יֵיטֵב לָךְ. וְלֹא כְּתוּב וַיֶּאֱרִיכוֹן יָמֶיךָ,
אֱלֹא וְהֵאֲרַכְתָּ יָמִים. לְמַעַן יֵיטֵב לָךְ –
אוֹתוֹ הַמָּקוֹם שְׁמִיטִיב לְכָל, וְהוּא הָעוֹלָם
הַגָּנוּז וְהַנְּסָתָר. וְהֵאֲרַכְתָּ יָמִים – כְּמוֹ
שְׁכַתוֹב תִּקַּח לָךְ, זֶהוּ בְּרִשׁוֹתוֹ שֶׁל
הָאָדָם.

וְאֵת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ לְמַעַן יֵיטֵב לָךְ וְגו'.
הַסּוּד שֶׁל עוֹלָם הָעֲלִיּוֹן שֶׁלֹּא נִתְּנָה
רְשׁוֹת לְהַסְתַּכְּלָא בּוֹ, וְצְרִיךְ לְשַׁלַּח מִתּוֹךְ
שְׂאֵלָה וְהַתְּבוּנָנוּת בּוֹ.

וְאֵת הַבְּנִים תִּקַּח לָךְ, שְׁכַתוֹב (שם ד) כִּי
שְׂאֵל נָא לְיָמִים רֵאשׁוֹנִים וְגו' וְלְמִקְצֵה
הַשָּׁמַיִם וְעַד קְצֵה הַשָּׁמַיִם. אָבֵל לְמַעַלְהָ
מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם, שַׁלַּח תְּשַׁלַּח מִרְעִיּוֹנֶיךָ
לְשֵׁאֵל.

וְאִי אֶזְדַּמֵּן לִיּה עֹבְדָא וַיִּכְוִין בֵּיתָה, זַכָּאָה אִיהוּ.
 וְאַף עַל גַּב דְּלֹא מְכַוֵּין בֵּיתָה, זַכָּאָה אִיהוּ,
 דְּעָבִיד פִּקּוּדָא דְמָרִיָּה. אָבֵל לָא אֶתְחַשֵּׁב כְּמֵאן
 דְּעָבִיד רְעוּתָא לְשָׁמְהָ, וַיִּכְוִין בֵּיתָה, פְּרַעוּתָא
 דְּאַסְתַּכְּלוּתָא בִּיקְרָא דְמָרִיָּה, כְּמֵאן דְּלֹא יָדַע
 לְמַסְבַּר סְבָרָא, דְּהָא בְּרַעוּתָא תְּלִיָּא מְלָה לְשָׁמְהָ.
 וּבְעֹבְדָא דְלִתְתָּא לְשָׁמְהָ, אֶסְתַּלַּק עֹבְדָא לְעִילָא,
 וְאֶתְתַּקֵּן כְּדָקָא יְאוּת.

כְּגִוּוֹנָא דָּא, בְּעֹבְדָא דְגּוּפָא, אֶתְתַּקֵּן עֹבְדָא
דְּנַפְשָׁא, בְּהֵהוּא רְעוּתָא. דְּהָא קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּעֵי לְבָא, וְרַעוּתָא דְבַר נָשׁ. וְאַפִּילוּ חֲכִי,
אִי לָא תַמָּן רְעוּתָא דְלְבָא דְאִיהוּ עֶקְרָא דְכֻלָּא,
עַל דָּא צְלִי דוּד וְאַמֵּר, (תהלים צ) וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנֵנָה
עֲלֵינוּ וְגו'. דְּהָא לִית פֶּל בַּר נָשׁ חַבִּים, לְשׁוּאָה

לשון הקודש

ומתתקן פראוי.

כמו זה במעשה של הגוף נתקן מעשה
 הנפש באותו הרצון, שהרי הקדוש
 ברוך הוא רוצה את הלב והרצון של
 האדם, ואפלו כך, אם אין שם רצון של
 הלב, שהוא עקר הכל, על זה התפלל
 דוד ואמר, (תהלים צ) ומעשה ידינו כוננה
 עלינו וגו'. שהרי אין כל אדם חכם

ואם יזדמן לו מעשה ויכוון בו, צדיק
 הוא. ואף על גב שלא מכוון בו, צדיק
 הוא, שעושה מצות אדונו. אבל לא
 נחשב כמי שעשה רצונו לשמה, ויכוון
 בו רצון של הסתכלות בכבוד רבונו,
 כמי שלא יודע לסבר סברא, שהרי
 ברצון תלוי הדבר לשמו. ובמעשה
 שלמטה לשמו, מתעלה המעשה למעלה

רְעוּתָא וְלִבָּא, לְתַקְנָא כְּלָא וַיַּעֲבִיד עוֹבְדָא דְמִצְוָה.
 עַל דָּא צְלִי צְלוּתָא דָּא, וּמַעֲשֵׂה יְדִינּוּ פּוֹנְנָה עָלֵינוּ.
 מָאִי פּוֹנְנָה עָלֵינוּ. פּוֹנְנָה, וְאַתְקוֹן תְּקוּנָךְ לְעִילָא
 בְּדָקָא יְאוּת. עָלֵינוּ, אַף עַל גַּב דְּלִית אַנּוּ
 יְדַעֵי לְשׁוּאַה רְעוּתָא, אֲלָא עוֹבְדָא בְּלַחֲדוּזֵי. מַעֲשֵׂה
 יְדִינּוּ כּוֹנְנָהוּ. לְמָאן. לְהַהוּא דְרַגְנָא דְאַצְטְרִיךְ
 לְאַתְתְּקְנָא. פּוֹנְנָהוּ, בְּחַבְרָא חָדָא בְּאַבְתָּן, לְמַחְוֵי
 מְתַתְּקְנָא בְּהוֹן, בְּהַאי עוֹבְדָא, בְּדָקָא יְאוּת.

השלמה מההשמטות (סימן ט זה נמצא בספר ישן)

גְּרַסִּינָן בְּזוּהַר, מָאן דְאַחִיד בְּאוּרֵייתָא, סְמְכָא
 לִיה וּמְחֻזְקָה לִיה עַל יַרְכוּי, דְלָא יִסְטֵי
 לְיְמִינָא וְלִשְׂמָאלָא. וּבְאִין אֵינוּן יִשְׂרָאֵל דְקוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא יְהֵב לֹון אוּרֵייתָא לְגַלְגָּלָה לֹון רְזִין
 עֲלָאִין. עֲלִייהוּ כְּתִיב (דְבָרִים ד') וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בִּי'
 אֶלְהִיכֶם וְגו'.

לשון הקודש

פּוֹנְנָהוּ, אֵת מִי? בְּחַבְרָא אֶחָד בְּאַבְתָּן,
 לְהִיּוֹת מְתַקֵּן בְּהֶם בְּמַעֲשֵׂה הַזֶּה בְּרָאוּי.
 השלמה מההשמטות (סימן ט זה נמצא בספר ישן)
 גּוֹרְסִים בְּזוּהַר, מִי שְׂאָחוּזוּ בְּתוֹרָה,
 סוּמְכַת אוֹתוֹ וּמְחֻזְקָה אוֹתוֹ עַל יַרְכוּ
 שְׂלָא יִטָּה לְיְמִין וְלִשְׂמָאל. אֲשֶׁרִיהֶם
 יִשְׂרָאֵל שֶׁהַקּוּדֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן לָהֶם
 תּוֹרָה לְגַלְוַת לָהֶם סוּדוֹת עֲלִינוּנִים,

לְשִׁים רְצוֹן וְלֵב לְתַקֵּן הַכֹּל וַיַּעֲשֵׂה
 מַעֲשֵׂה שֶׁל מִצְוָה. עַל זֶה הַתְּפִלָּה תְּפִלָּה
 זו - וּמַעֲשֵׂה יְדִינּוּ פּוֹנְנָה עָלֵינוּ.

מַה זֶה פּוֹנְנָה עָלֵינוּ? פּוֹנְנָה וְהַתְּקוֹן
 תְּקוּנָךְ לְמַעַלָּה בְּרָאוּי. עָלֵינוּ, אַף עַל גַּב
 שְׂאִינְנוּ יוֹדְעִים לְשִׁים הַרְצוֹן, אֲלָא
 הַמַּעֲשֵׂה לְבַדּוֹ. מַעֲשֵׂה יְדִינּוּ פּוֹנְנָהוּ,
 לְמִי? לְאוֹתָהּ דְרַגְנָה שְׂצָרִיךְ לְהַתְּקוֹן.

וְתָא חַיִּי, כִּד יְהִיב קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲזִרְיִיתָא
לְיִשְׂרָאֵל רָשִׁים לָהּ בְּרֻזָּא דְשָׁמַא קְדִישָׁא.

אָמַר (שמות כ) אָנֹכִי יי אֱלֹהֶיךָ, בְּרֻזָּא דְחֶסֶד אֲבָרְהָם
אֶחִיד בָּהּ, וּלְקַבְּלִיהָ מִצּוֹת עֲשֵׂה וּרְזָא דָּא
תְּפַקִּידָתָא קַמִּיִתָּא דְפַקִּיד קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְאֲבָרְהָם, מִצּוֹת עֲשֵׂה הָנָה. דְכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית י"ב) לָךְ
לָךְ מֵאֲרֻצְךָ וּבְגִין כֶּךָ חֶשְׁבֹן מִצּוֹת עֲשֵׂה רַמ"ח
בְּחֶשְׁבֹן אֲבָרְהָם.

לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְגו'. (שמות ד) **בְּרֻזָּא**
דְגִבּוּרָה דְאֶחִיד בָּהּ יִצְחָק, דְכָל אֵינּוֹן אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וְאֵינּוֹן סָרְכִין מִמֶּנּוּ מִסְטֵרִיהָ יַנְקִין, וְכֵן עֲשׂוֹ
וְכָל אֵינּוֹן מִמֶּנּוּ דִילִיָּהּ. דִּהָא יִצְחָק בְּמִצּוֹת לֹא
תַּעֲשֶׂה אֶחִיד. וְתְּפַקִּידָתָא קַמִּיִתָּא דִילִיָּהּ, מִצּוֹת
לֹא תַעֲשֶׂה הָנָה, דְכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית כ"ו) אֵל תֵּרֵד מִצְרַיִמָּה.

לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ

עֲלֵיהֶם כְּתוּב (דברים ד) וְאַתֶּם הִדְבַקְתֶּם בָּהּ
 אֱלֹהֵיכֶם וְגו'.

וּכְבֹּא רֵאָה, כַּאֲשֶׁר נִתֵּן הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
 הוּא תוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, רָשִׁם אוֹתָהּ בְּסוּד
 הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ. אָמַר (שמות כ) אָנֹכִי ה'י
 אֱלֹהֶיךָ – בְּסוּד הַחֶסֶד שֶׁאֲבָרְהָם אָחִיו
 בָּהּ, וּבְגִידוֹ מִצּוֹת עֲשֵׂה, וְסוּד זֶה הַצּוּוֹי
 רֵאשׁוֹן שְׁצִנָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת
 אֲבָרְהָם, וּמִצּוֹת עֲשֵׂה הִיָּתָה, שְׁכַתוּב
 (בְּרֵאשִׁית יב) לָךְ לָךְ מֵאֲרֻצְךָ. וּמִשּׁוּם כֶּךָ

חֶשְׁבֹן מִצּוֹת עֲשֵׂה רַמ"ח, בְּחֶשְׁבֹן
 אֲבָרְהָם.

לֹא יִהְיֶה לָךְ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְגו' (שמות כ)
 – בְּסוּד הַגִּבּוּרָה שֶׁאָחִיו בָּהּ יִצְחָק, שְׁכָל
 אֵלוֹ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְאֵלוֹ הַשָּׂרִים
 הַמִּמְנִים – מִצְדוֹ יִנְקֶתֶם, וְכֵן עֲשׂוֹ וְכָל
 אֵלוֹ הַמִּמְנִים שְׁלוֹ. שְׁתֵּרֵי יִצְחָק אָחִיו
 בְּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, וְהַצּוּוֹי הַרֵאשׁוֹן שְׁלוֹ
 מִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה הִיָּתָה, שְׁכַתוּב (בְּרֵאשִׁית
 כו) אֵל תֵּרֵד מִצְרַיִמָּה.

וּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה מִסֻּרָא דְדִינָא קָא אָתִי, דְהָא
 מַעֲנִישִׁין לִיה לְבַר נָשׁ כַּד עֵבֶר עָלֶיהָ.
 וּבְגִין כַּךְ חֲשַׁבְנָן מִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה בְרוּזָא דְדִרְגָא
 דִּילִיָּה בְרוּזָא דְשַׁס"ה לְקַבֵּל יוֹמִין דְשִׁמְשָׁא דְנְהִיר
 מִסֻּרָא דְגְבוּרָה. הָדָא הוּא דְכְתִיב (שׁוֹפְטִים ה) פְּצֵאת
 הַשֶּׁמֶשׁ בְּגְבוּרָתוֹ.

לֹא תִשָּׂא בְרוּזָא דְגְבוּרָה, דְתַפְאֶרֶת דְאִקְרִי אֲמַת
 וְאִיקְרִי בָּהּ יַעֲקֹב שְׁלִימָא וַיְנִיחַ תְּרוּן חוּלְקִין,
 מִצּוֹת עֲשֶׂה וּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה. הָדָא הוּא דְכְתִיב
 (בְּרֵאשִׁית כ"ה) וַיַּעֲקֹב אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֲהָלִים. וְעָאֵל לְכָל
 סְטָרִין לְרַחֲמֵי וְלְדִינָא, לְמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה וּלְמִצּוֹת
 עֲשֶׂה. וְאִיקְרִי שְׁלִים בְּגִין דְשְׁבוּעָה מִשְׁלָמָא אֲתִיָּא.
 וְעָל דָּא בְרוּזָא דַעֲשֶׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה. וּכְמָה דְאִיְהִי
 לֹא תַעֲשֶׂה כַּד אִיְהִי לְשִׁקְרָא חֲכִי אִיְהִי

לְשׁוֹן הַקּוּדֹשׁ

שְׁנִקְרָא אֲמַת, וְנִקְרָא בָּהּ יַעֲקֹב שְׁלִים
 וַיְנִיחַ שְׁנֵי חֲלָקִים - מִצּוֹת עֲשֶׂה וּמִצּוֹת
 לֹא תַעֲשֶׂה. זֶהוּ שְׁכֵתוּב (בְּרֵאשִׁית כה) וַיַּעֲקֹב
 אִישׁ תָּם יוֹשֵׁב אֲהָלִים. וְעוֹלָה לְכָל
 הַצְּדָדִים - לְרַחֲמֵים וְלְדִין, לְמִצּוֹת לֹא
 תַעֲשֶׂה וּלְמִצּוֹת עֲשֶׂה. וְנִקְרָא שְׁלִים
 מִשּׁוּם שְׁשׁוּבְעָה מִשְׁלָם בְּאֵה.

וְעָל זֶה בְּסוּד שֶׁל עֲשֶׂה וְלֹא תַעֲשֶׂה.

וּמִצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה מִצַּד שֶׁל הַדִּין בְּאֵה,
 שְׁהִרִי מַעֲנִישִׁים לוֹ לְבֵן אָדָם כַּאֲשֶׁר
 עוֹבֵר עָלֶיהָ. וּמִשּׁוּם כַּךְ חֲשַׁבְנָן מִצּוֹת
 לֹא תַעֲשֶׂה בְּסוּד שְׁדִרְגָּה שֶׁלּוֹ בְּסוּד שֶׁל
 שַׁס"ה, כְּנֶגֶד יְמוֹת הַחֲמָה שְׁמֵאִיר מִצַּד
 הַגְּבוּרָה. זֶהוּ שְׁכֵתוּב (שׁוֹפְטִים ה) פְּצֵאת
 הַשֶּׁמֶשׁ בְּגְבוּרָתוֹ.

לֹא תִשָּׂא - בְּסוּד הַגְּבוּרָה, שְׁתַּפְאֶרֶת

מִצֹּת עֲשֵׂה כִּד אִיְהִי בְּאַמֶּת. וְכִתִּיב (וְרַמְיָה ד')
וְנִשְׁבַּעְתָּ חַי יי בְּאַמֶּת בְּמִשְׁפָּט וּבְצַדִּיקָה וּכְתִיב (דְּבָרִים
י) וּבִשְׁמוֹ תִשָּׁבַע.

זְכוֹר אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, (שְׁמוֹת כ) בְּרֹזָא דְבְרִית,
דְּהוּא יְסוּד דְּאַחִיד בֵּיהּ יוֹסֵף. וְעַל דָּא אֶקְרִי
שַׁבָּת, דְּהָא יוֹסֵף פֶּל אֶקְרִי, שַׁבָּת נָמִי כ"ל דְּכָל
עֲנוּנָא וְתַפְנוּקָא נְפִיק מִנִּיהּ לְקַיְימָא עֲלָמִין כְּלָחוּן
(כְּלָחוּ). וְעַל דָּא שַׁבָּתָא כְּלָלָא (כְּלָל) דַּעֲשֵׂה וְלֹא
תַעֲשֵׂה, בְּגִין דִּי יוֹסֵף נָמִי בּוֹכְרָא דְנִטִּיל תְּרִין חוּלְקִין.

תָּא חַיִּי בְּדִבְרוֹת מִשְׁנֵה תוֹרָה כְּתִיב (דְּבָרִים ט"ו)
וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וַיִּפְדֶּךָ יי
אֱלֹהֶיךָ מִמֶּשֶׁם, הֲכֵא אֹלֵיף לֹון אֹרִייתָא רֹזָא
עֲלָתָה. דְּהָא תְּהוּא צַדִּיקָא דְאַזְדָּבֵן חַיִּים לְעַבְדָּא

לְשׁוֹן הַקּוֹדֵשׁ

וּכְמוֹ שֶׁהִיא לֹא תַעֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר הִיא
לְשַׁקֵּר, כִּי הִיא מִצֹּת עֲשֵׂה כַּאֲשֶׁר הִיא
בְּאַמֶּת, שַׁבָּתוּב (וְרַמְיָה ד') וְנִשְׁבַּעְתָּ חַי ה' /
בְּאַמֶּת בְּמִשְׁפָּט וּבְצַדִּיקָה, וּכְתוּב (דְּבָרִים י)
וּבִשְׁמוֹ תִשָּׁבַע.

וּתַפְנוּקִים יוֹצֵא מִמֶּנָּה לְקִיָּם הַעוֹלָמוֹת
כְּלָם (כְּלָם). וְעַל זֶה שַׁבָּת - כְּלָלוֹת (כְּלָל)
שֶׁל עֲשֵׂה וְלֹא תַעֲשֵׂה, מִשּׁוֹם שִׁיּוֹסֵף גַּם
כֵּן בְּכוֹר שְׁנוּטֵל שְׁנֵי חֲלָקִים.

כֵּא וְרֵאָה, בְּעִשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת שֶׁבְּמִשְׁנֵה
תוֹרָה כְּתוּב, (דְּבָרִים כד) וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד
הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וַיִּפְדֶּךָ ה' אֱלֹהֶיךָ מִמֶּשֶׁם.
כֵּאן מְלַמֶּדֶת אֹתָנוּ הַתּוֹרָה סוּד עֲלִיוֹן,
שֶׁהִיא הַצַּדִּיק הַהוּא שְׁנִמְכַר חַי לְעַבֵּד

זְכוֹר אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ (שְׁמוֹת כ) -
כְּסוּד הַבְּרִית, שֶׁהוּא יְסוּד שְׁאָחוּז בּוֹ
יוֹסֵף. וְעַל זֶה נִקְרָא שַׁבָּת, שֶׁהִרִי יוֹסֵף
נִקְרָא כָּל, שַׁבָּת גַּם כֵּן כ"ל, שֶׁכָּל עֲנֵג

בְּמִצְרַיִם וְאַחִילּוֹ (וּדְחִילּוֹ) לַיְהוָה, לְקַבְּלֶיהָ אִיהוּ זְכוֹר
אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת.

וּבְגִין כֵּן אָמַר לוֹן קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְיִשְׂרָאֵל,
בְּפָעוּ מְנַכּוֹן הָזוּ דְכִירִין הֵהוּא צְדִיקָא
דְּאִזְדָּבֵן עַל יְדֵיכּוֹ וְהָהּ לְעַבְדָּא בְּמִצְרַיִם, וּבְהֵהוּא
חֻבָּה אֶתְגַּזֵּר עַלְיֵיכּוֹ לְאַשְׁתַּעְבְּדָא בְּכוֹ בְּמִצְרַיִם,
וּלְכַפְּרָא הֵהוּא חֻבָּה דְזַבִּינְתוֹן לַיְהוָה. נְטָרוּ יוֹמָא
דְשַׁבְּתָא וַיִּשְׁתַּבֵּיך לְכוֹן, דְּהָא יוֹמָא דְשַׁבְּתָא לְקַבְּלֶיהָ
אִיהוּ, כִּדְאִזְקִימָנָא בְּרוּזָא דְמַהִימְנוּתָא.

יוֹמָא קִדְמָאָה לְקַבְּלֶיהָ דְאַבְרָהָם, הֵהוּא דְכְּתִיב
(תהלים נ"ב) חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם. יוֹמָא תְּנִינָא
לְקַבְּלֶיהָ דְיִצְחָק, וּבְגִין כֵּן יְתִיב קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
לְמִידָן עַלְמָא. יוֹמָא תְּלִיתָאָה לְקַבְּלֶיהָ דְיַעֲקֹב
דְּאִיהוּ קוֹ אֲמִצְעֵי, וּבְגִין כֵּן כְּתִיב בֵּיהּ בְּעוֹבְדָא
דְּבְרָאשִׁית יִקְוּ הַמַּיִם.

לשון הקודש

יוֹם הַשַּׁבָּת וַיִּתְכַּפֵּר לָכֶם, שְׁהָרֵי יוֹם
הַשַּׁבָּת כְּנִגְדּוֹ הוּא, כְּמוֹ שְׂבָאֲרֵנוּ בְּסוּד
הַאֲמוּנָה.

יוֹם רֵאשׁוֹן כְּנִגְדּוֹ אַבְרָהָם, הוּא שְׁכָתוּב
(תהלים נב) חֶסֶד אֵל כָּל הַיּוֹם. יוֹם שְׁנֵי כְּנִגְדּוֹ
יִצְחָק, וּמִשׁוּם כֵּן יוֹשֵׁב הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְדוֹן הָעוֹלָם. יוֹם שְׁלִישֵׁי כְּנִגְדּוֹ
יַעֲקֹב, שֶׁהוּא קוֹ אֲמִצְעֵי, וּמִשׁוּם כֵּן

בְּמִצְרַיִם וְחִלְלוֹ (תְּרָא) אוֹתוֹ, לְעַמְתּוֹ הוּא
זְכוֹר אֵת יוֹם הַשַּׁבָּת.

וּמִשׁוּם כֵּן אָמַר לָהֶם הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא לְיִשְׂרָאֵל: בְּכַקְשָׁה מִכֶּם הֵיוּ זוֹכְרִים
הַצְדִּיק הֵהוּא שְׁנַמְכֵר עַל יְדֵיכֶם וְהָיָה
לְעַבְדְּ בְּמִצְרַיִם, וּבְאוֹתוֹ הַחֲטָא נִגְזֵר
עַלְיֵיכֶם לְהַשְׁתַּעְבֵּד בְּכֶם בְּמִצְרַיִם וּלְכַפֵּר
הַחֲטָא הֵהוּא שְׂמַכְרְתֶם אוֹתוֹ. שְׁמָרוּ אֵת

יוֹמָא רַבִּיעָאָה לְקַבְלִיָּה דְדוּד, דְכַתִּיב בֵּיה (בראשית)
 (א) יְהִי מְאֹרֶת, מְאֹרֶת חֶסֶר דְהָא כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל לִית לָהּ נְהוּרָא מְדִילָהּ, אֲלָא מָה
 דְאִתְיְהִיב לָהּ עַל יְדָא דְצַדִּיק, חֲכִי נָמִי דוּד פְּתִיב
 בֵּיה עָנִי וְאַבְיוֹן, וְלִית חַיִּים אֲלָא מָה דְאִתְיְהִיב
 לִיה מִיּוֹמֵי דְאָדָם קַדְמָאָה שְׁבַעִין שָׁנִין. יוֹמָא
 חַמִּישָׁאָה לְקַבְלִיָּה דְמֹשֶׁה. יוֹמָא שְׁתִּיתָאָה לְקַבְלִיָּה
 דְאַהֲרֹן. וְאַיְנוּן שֵׁשֶׁת יָמֵי בְּרֵאשִׁית דְלַעֲיִלָּא אִינוּן
 דְרַמְיִזִּין בְּקָרָא (דברוי הימים א כ"ט) לָךְ ה' הַגְדְּלָהּ
 וְהַגְבֹּרָה וְהַתְּפַאֲרָתָהּ וְהַנְּצָחָתָהּ וְהַהוֹדָתָהּ כִּי כ"ל, וְאַיְנוּן
 חוֹלְקִיהוֹן דְצַדִּיקֵיָא.

בְּרֹזָא דָּא הַגְדְּלָהּ בְּרֹזָא דְאַבְרָהָם. הַגְבֹּרָה
 בְּרֹזָא דִיעֲחָק וְהַתְּפַאֲרָתָהּ בְּרֹזָא דִיעֲקָב.
 הַנְּצָחָתָהּ חוֹלְקָא דְמֹשֶׁה. תְּהוֹדָתָהּ חוֹלְקָא דְאַהֲרֹן. כִּי
 כ"ל (לְקַבְלִי) לְקַבְלִיָּה חוֹלְקָא דִיוֹסֵף. הַמְּמַלְכָהּ

לשון הקודש

שְׁשִׁי כְּנַגְדֵי אַהֲרֹן, וְאֵלּוּ שֵׁשֶׁת יָמֵי
 בְּרֵאשִׁית שֶׁל מַעֲלָה הֵם שְׁרֵמוּזִים
 בְּפֶסוּק (דברוי הימים-א כט) לָךְ ה' הַגְדְּלָהּ
 וְהַגְבֹּרָה וְהַתְּפַאֲרָתָהּ וְהַנְּצָחָתָהּ וְהַהוֹדָתָהּ כִּי
 כ"ל, וְהֵם חֲלֻקֵיהֶם שֶׁל הַצַּדִּיקִים.

בְּסוּד זֶה הַגְדְּלָהּ בְּסוּד שֶׁל אַבְרָהָם.
 הַגְבֹּרָה - בְּסוּד שֶׁל יַעֲקֹב, וְהַתְּפַאֲרָתָהּ
 - בְּסוּד שֶׁל יַעֲקֹב. הַנְּצָחָתָהּ - חֲלֻקֵיהֶם שֶׁל

כְּתוּב בּוֹ בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית יְקוּן הַמַּיִם.
 יוֹם רַבִּיעִי כְּנַגְדֵי דוּד, שְׁכַתוּב בּוֹ (בראשית)
 (א) יְהִי מְאֹרֶת, מְאֹרֶת חֶסֶר. שְׁהַרְי כְּנֶסֶת
 יִשְׂרָאֵל אִין לָהּ אֹר מְשַׁלָּה, אֲלָא מָה
 שְׁנַתֵּן לָהּ עַל יְדֵי הַצַּדִּיק, כִּד גַּם דוּד
 כְּתוּב בּוֹ עָנִי וְאַבְיוֹן, וְאִין חַיִּים אֲלָא מָה
 שְׁנַתֵּן לוֹ מִיּוֹמֵי שֶׁל אָדָם הַרְאִשׁוֹן
 שְׁבַעִים שָׁנָה. יוֹם חַמִּישִׁי כְּנַגְדֵי מֹשֶׁה. יוֹם